

თემის მოსახლეობის კატასტროფებისათვის
მზადყოფნისა და რეაგირების გეგმა

სოფელი შრომა

ლაგოდახის მუნიციპალიტეტი

თბილისი 2015

შესავალი

უკანასკნელ წლებში კახეთის რეგიონში გააქტიურებული ბუნებრივი კატასტროფები და მათგან გამოწვეული უარყოფითი შედეგები მხარის ერთ-ერთ ყველაზე სერიოზულ პრობლემად განიხილება.

სპეციალისტების მოსაზრებით, კატასტროფების სიხშირისა და ინტენსივობის ზრდა ფაქტორთა კომპლექსითაა განპირობებული, რომელთა შორისაც აღსანიშნავია:

- გლობალური დათბობა და ჩვენი ქვეყნისთვის უკვე საგრძნობი კლიმატის ცვლილება;
- დაბალი ეკოლოგიური ცნობიერება და გარემოზე ზემოქმედების მზარდი მასშტაბები.

ამ თვალსაზრისით, თემის მოსახლეობის კატასტროფებისთვის მზადყოფნისა და რეაგირების გეგმის არსებობას დიდი მნიშვნელობა ენიჭება, რათა მოსახლეობა მზად შეხვდეს თემისთვის დამახასიათებელ კატასტროფებსა და იცოდეს, თუ რა უნდა გააკეთოს, სად წავიდეს და ვის მიმართოს კატასტროფის დადგომამდე, კატასტროფის დროს და მის შემდეგ.

ზოგადი ცნობები

ადმინისტრაციული ცენტრი: ქალაქი ლაგოდენი;

ფართობი-890,2 კმ²;

კლიმატი - ზომიერად ნოტიო სუბტროპიკული ჰავა;

მოსახლეობა სულ - 52 100 კაცი; აქედან ქალაქ ლაგოდენში - 4 500 კაცი;

სოფლებში - 47 600 კაცი;

წყლის ძირითადი არტერიები - ძირითადი მდინარეები: კაბალი, მაწიმის წყალი, ლაგოდენის წყალი, არეში, აფენის ხევი, შრომის ხევი, ნინოს ხევი;

მანძილი დედაქალაქამდე - 160 კმ;

მოსახლეობის ეროვნული შემადგენლობა: ქართველი - 68%; აზერბაიჯანელი - 21%; ოსი - 5%; რუსი - 3%; სომეხი - 1%; სხვა - 2%;

ლაგოდენის ტერიტორიაზე მოსალოდნელია შემდეგი რისკები: ძლიერი წვიმა, წყალდიდობა, გვალვა, მიწისძვრა, ქარიშხალი.

ბუნებრივი პირობების მოკლე დახასიათება

კლიმატი - ზომიერად ნოტიო სუბტროპიკული ჰავაა. იცის ზომიერად ცივი ზამთარი და ცხელი ზაფხული. საშუალო წლიური ტემპერატურა 13°. შესაძლებელი მაქსიმუმი 41° C, მინიმუმი - 23° C. ნალექების საშუალო რაოდენობაა 749 მმ.ნალექები 650 მმ-იდან 1080 მმ-მდე. აქაური კლიმატისათვის დამახასიათებელია სეტყვიანობა და გვალვა. მაღალმთიან ნაწილებში განვითარებულია ზომიერად ნოტიო ჰავა, იცის ცივი ზამთარი და გრილი ზაფხული. იანვრის საშუალო წლიური ტემპერატურაა - 8°. ნალექები 1200-1800 მმ.

სოფელი შრომის – განსახლების ტიპი

სოფელი შრომა მდებარეობს ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის შრომის თემში. აღმოსავლეთიდან ჩამოდის მდინარე შრომის ხევი, რომელიც ჰყოფს მას ქალაქი ლაგოდეხიდან, დასავლეთით ესაზღვრება სოფელი კავშირი, ჩრდილოეთით კავკასიონის მთები, სამხრეთით კი მინდვრები. სახლების ტიპი ძირითადად ერთ და ორ სართულიანი კერძო სახლებია. სოფელ შრომაში საზოგადოებრივი შენობებია: სკოლა, გამგეობის წარმომადგენლობა. არის აგრეთვე - აფთიაქი, მაღაზიები, უფუნქციოდ დარჩენილი ყოფილი პროფ. სასწავლებლის შენობა, ვიტამი-საცდელი მეურნეობა, რომელიც ამჟამად უფუნქციოდაა.

ხიფათები

სოფელ შრომაში ბუნებრივი სტიქიური მოვლენების (წყალდიდობა, ძლიერი წვიმა, ქარიშხალი, მიწისძვრა, გვალვ, მიწისძვრა) შედეგად ყოველწლიურად ზარალდება მოსახლეობა, სახლები, გზები და ხიდები. ბუნებრივი სტიქიების გააქტიურების მიზეზი არის ტემპერატურის სწრაფი მატება, კოკისპირული წვიმები და თოვლის სწრაფი დნობა.

ასევე მოსახლეობის მიერ ბუნებრივი რესურსების დიდი რაოდენობით მოხმარება მაგალითად წლების მანძილზე მიმდინარეობს ტყეების ჩეხვა, რის გამოც მატულობს ბუნებრივი კატასტროფების რისკი (მეწყერი, წყალდიდობა).

სამუშაო პროცესში სამიზნე ტერიტორიაზე არსებულ ძირითად ხიფათებად მოსახლეობის გამოკითხვის შედეგად და სამუშაო ჯგუფის მონაწილეების მიერ მოწოდებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით დასახელდა:

- ძლიერი წვიმა, სეტყვა (ქალაქის დატბორვა);
- წყალდიდობა;
- ქარიშხალი;
- გვალვა;
- მიწისძვრა.

სოფელი შრომის

კატასტროფის რისკის ქვეშ არსებული ძირითადი ძირითადი

1. კავკასიონის ქუჩა - უხვი ნალექი, დატბორვის საშიშროება;
2. მინდვრები - გვალვა ანადგურებს მოსავალს;
3. შრომის ქვედა ნაწილი - შრომის ხევის ადიდება ქმნის დატბორვის საშიშროებას.

სოფელი შრომის მთავარი შესაძლებლობები

1. ჯანდაცვის ობიექტები;
2. სამართალდამცავი ორგანოები;
3. სასაზღვრო პოლიცია;
4. სახანძრო-სამაშველო სამსახური;
5. სამშენებლო მაღაზიები;
6. სასურსათო მაღაზიები;
7. სააფთიაქო ქსელი;
8. აეროდრომო;
9. მოხალისეები.

კატასტროფების დროს მთავარი მოქმედებები

1. ქ. ლაგოდეხის გამგეობა;
2. ქ. ლაგოდეხის საკრებულო;
3. სახანძრო-სამაშველო სამსახური;
4. სასწრაფო დახმარების ბრიგადები;
5. პოლიცია;
6. მაშველები;
7. მოხალისეები;
8. მოსახლეობა.

ყველაზე დასული/უსაფრთხო ადგილები

1. სტადიონი, აეროდრომი და სხვა ფართოდ გაშლილი ადგილები – მიწისძვრის დროს;
2. სტალინის ქუჩა – კავკასიონის ქუჩის დატბორვის შემთხვევაში;
3. შემაღლებული ადგილები – წყალდიდობის დროს.

ყველაზე დაუსველი ჯგუფები

1. შეზღუდული შესაძლებლობების პირები;
2. ბავშვები;
3. მოხუცები.

ნაბიჯები უსაფრთხოებისათვის

1. მიიღეთ ინფორმაცია მოსალოდნელი საფრთხეების შესახებ;
2. დაურეკეთ რეგიონული ან ადგილობრივი მთავრობის წარმომადგენლებს, მაშველთა სამსახურს ან წითელ ჯვარს;
3. იკითხეთ, როგორი ტიპის კატასტროფებია დამახასიათებელი თქვენი დასახლებისათვის და როგორ უნდა მოემზადოთ თითოეული მათგანისათვის;
4. შეისწავლეთ თქვენი თემისათვის გამაფრთხილებელი სიგნალები – თუ როგორ უღერს ისინი და რა უნდა მოიმოქმედოთ თითოეული მათგანის გაგონებისას;
5. იკითხეთ თქვენი თემის რეაგირებისა და ევაკუაციის გეგმების შესახებ და შეისწავლეთ სამოქმედო ინსტრუქცია;
6. შეამოწმეთ საგანგებო სიტუაციების გეგმის ხელმისაწვდომობა თქვენს სამსახურში და სკოლაში, სადაც თქვენი ბავშვები სწავლობენ;
7. მოამზადეთ საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა და განიხილეთ თქვენს ოჯახთან ერთად. აუხსენით თქვენს ბავშვებს მიწისძვრის, წყალდიდობის ან მკაცრი ამინდით გამოწვეული საფრთხის შესახებ. გაანაწილეთ პასუხისმგებლობა თქვენი ოჯახის წევრებს შორის.

გახსოვდეთ! აუცილებლად უნდა გამორთოთ ყოველდღიური საოჯახო ელექტრომოწყობილობები. თუ ეტვობთ, რომ ისინი დაზიანდა, ან თუ იცით ამის შესახებ გახსოვდეთ, რომ მხოლოდ სპეციალისტს შეუძლია ჩართოს ისინი კვლავ. განიხილეთ, რა ტიპის კატასტროფებია უფრო ხშირი თქვენი დასახლებისათვის და აუხსენით ოჯახის წევრებს, თუ რა მოიმოქმედონ მათი მოახლოებისა და დადგომის შემთხვევაში. წინასწარ შეარჩიეთ ორი უსაფრთხო ადგილი, სადაც შეგიძლიათ შეხვედეთ ერთმანეთს:

7.1. თქვენი სახლის წინ, უეცარი საგანგებო სიტუაციის დროს, მაგალითად, ხანძრის შემთხვევაში

7.2. მეზობელ ეზოში, თუ ვერ შეძლებთ სახლში დაბრუნებას. სთხოვეთ სხვა თემში ან სხვა ქალაქში მცხოვრებ მეგობარს, იყოს თქვენი ოჯახის “საკონტაქტო” პირი, რადგან კატასტროფების შემდეგ, ხშირ შემთხვევაში, უფრო ადვილია დარეკოთ შორეულ დასახლებაში. თქვენი ოჯახის წევრებმა ხშირად უნდა დაურეკონ ამ პირს და აცნობონ თავიანთი ადგილმდებარეობის შესახებ. ყველა წევრმა უნდა იცოდეს მისი მისამართი და ტელეფონის ნომერი მუდმივი კონტაქტის შესანარჩუნებლად განიხილეთ, თუ რა უნდა გააკეთოთ ევაკუაციის შემთხვევაში როგორ უნდა იზრუნოთ შინაურ ცხოველებზე.

შეავსეთ და დაურიგეთ თქვენი ოჯახის წევრებს საგანგებო სიტუაციების საოჯახო გეგმა;

7.3. განახორციელეთ შემდეგი ქმედებები:

იქონიეთ საგანგებო სიტუაციების დროს საჭირო სატელეფონო ნომრები (სახანძრო, პოლიცია, საგანგებო სიტუაციების სამსახური,

სასწრაფო დახმარება, სხვა...);

ასწავლეთ ბავშვებს, როგორ დარეკონ საგანგებო სიტუაციების სამსახურში, სასწრაფო სამედიცინო დახმარების ცენტრში, სახანძრო სამსახურში და სხვა...

აჩვენეთ თქვენი ოჯახის წევრებს, თუ როგორ უნდა გამორთონ გაზი, წყალი და ელექტროენერგია ძირითადი უსაფრთხოების საკეტიდან;

ასწავლეთ თქვენი ოჯახის წევრებს ხანძარსაწინააღმდეგო აღჭურვილობის გამოყენება და მისი ადგილმდებარეობა;

შეარჩიეთ უსაფრთხო ადგილები სახლში თითოეული ტიპის კატასტროფისათვის. მოამზადეთ ჩანთა საგანგებო სიტუაციებისათვის ყველა საჭირო ნივთით;

მიიღეთ მონაწილეობა პირველი დახმარების სემინარებში, რომლებიც ორგანიზებულია წითელი ჯვრის ან/და სხვა შესაბამისი დაწესებულების მიერ.

განსაზღვრეთ თქვენი სახლიდან საუკეთესო საევაკუაციო გზები. სახლში განსაზღვრეთ უსაფრთხო ადგილები.

გაათავისუფლეთ ოთახის კარი და შემოსასვლელი დიდი ზომის ნივთებისაგან.

